

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/22/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаангом хот

2024 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Аудитор: Р.Аюуш

Утас: 70453721, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2024.02.23 № УВА-2024/22/НА-СТА-ТЧЗ
танай _____-ны № _____-т

ӨНДӨРХАНГАЙ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Б.ГЭРЭЛЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200200517

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

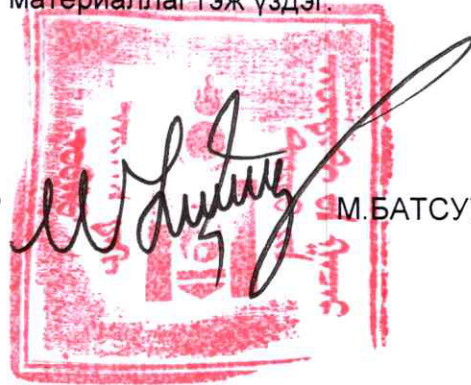
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

1.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	57,743,145.20	127,676,049.20
33	АВЛАГА	779,275.00	74,818.00
33500	Бусад авлага	779,275.00	74,818.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	55,440.00	74,818.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	723,835.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	56,963,870.20	127,601,231.20
35400	Хангамжийн материал	52,966,537.20	115,709,477.20
35410	Бичиг хэргийн материал	1,368,450.00	1,765,890.00
35420	Аж ахуйн материал	5,787,705.00	7,192,705.00
35450	Барилгын засварын материал	130,000.00	130,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	45,680,382.20	106,620,882.20
35600	Мал амьтад	3,997,333.00	11,891,754.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,494,982,892.62	1,600,355,000.22
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,494,982,892.62	1,600,355,000.22
39200	Биет хөрөнгө	1,410,848,892.58	1,516,471,000.14
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,365,336,681.48	1,762,183,050.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-525,801,000.09	-752,058,127.06
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	266,528,600.00	269,678,600.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-70,783,211.52	-110,258,330.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	580,927,474.40	597,994,254.40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-343,522,778.19	-398,940,280.20
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	43,057,139.97	59,634,339.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,075,085.64	-33,242,719.59
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	253,038,689.00	268,405,242.25
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-127,857,616.83	-146,925,029.55
39300	Биет бус хөрөнгө	84,134,000.04	83,884,000.08
39301	Програм хангамж	3,055,000.00	3,055,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,554,999.96	-2,804,999.92
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	83,634,000.00	83,634,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,552,726,037.82	1,728,031,049.42
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,552,726,037.82	1,728,031,049.42
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,552,726,037.82	1,728,031,049.42
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	746,186,599.17	746,186,599.17
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	746,186,599.17	746,186,599.17
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	505,487,265.87	681,791,339.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	300,668,674.37	506,486,328.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	204,818,591.50	175,305,011.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	301,052,172.78	300,053,110.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,552,726,037.82	1,728,031,049.42

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөг/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	918,216,933.92	1,237,973,398.35
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	390,894,433.92	488,946,557.35
120	Нийтлэг татварын бус орлого	390,894,433.92	488,946,557.35
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	50,848,918.69	11,675,921.00
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,042,500.00	3,781,500.00
1E+06	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	42,806,418.69	7,894,421.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	527,322,500.00	749,026,841.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,870,000.00	106,973,741.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,870,000.00	90,369,550.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	16,604,191.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	523,452,500.00	642,053,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	523,452,500.00	642,053,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	706,717,342.42	992,378,929.64
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	706,717,342.42	992,378,929.64
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	635,000,474.62	922,273,442.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	257,221,731.05	405,870,557.57
210101	Үндсэн цалин	198,694,274.46	276,479,286.48
210102	Нэмэгдэл	30,180,848.46	97,022,561.73
210104	Урамшуулал	5,748,174.00	11,184,064.48
210105	Гэрээт ажлын хөлс	22,598,434.13	21,184,644.88
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,731,389.41	50,595,626.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,678,187.79	34,754,379.24
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,572,063.76	4,009,032.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,072,579.22	3,251,817.36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	491,687.05	712,374.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,916,871.59	7,868,022.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,692,336.84	39,086,466.16
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,972,202.04	3,078,132.96
210302	Түлш, халаалт	30,720,134.80	36,008,333.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56,141,534.90	55,888,120.00
210401	Бичиг хэрэг	9,432,558.00	2,906,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	33,434,040.00	39,615,520.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,718,651.90	1,901,500.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,620,000.00	2,595,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,936,285.00	8,869,600.00
2105	Нормативт зардал	1,500,000.00	2,675,000.00
210502	Хоол, хүнс	00.00	955,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,720,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	52,790,000.00	1,065,000.00
210604	Урсгал засвар	52,790,000.00	1,065,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,216,000.00	16,654,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,216,000.00	16,654,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,741,648.00	2,410,449.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	150,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	63,750.00	117,225.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,542.00	88,904.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	162,500.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	363,000.00	633,000.00
210807	Газрын төлбөр	752,856.00	990,320.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	189,965,834.42	348,028,222.64
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,733,660.00	420,101.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,448,000.00	400,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	180,784,174.42	347,208,121.64
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	71,716,867.80	70,105,487.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,830,900.00	27,356,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	26,526,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,737,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,093,600.00	830,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	45,885,967.80	42,749,487.54
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>211,499,591.50</u>	<u>245,594,468.71</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	70,289,457.11
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	44,300,457.11
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	25,989,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-70,289,457.11
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>211,499,591.50</u>	<u>175,305,011.60</u>

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>535,365,000.00</u>	<u>752,808,341.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,042,500.00	3,781,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,042,500.00	3,781,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,042,500.00	3,781,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,042,500.00	3,781,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	527,322,500.00	749,026,841.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,870,000.00	106,973,741.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,870,000.00	90,369,550.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	16,604,191.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	523,452,500.00	642,053,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	523,452,500.00	642,053,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>524,865,000.00</u>	<u>652,268,791.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	524,865,000.00	652,268,791.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	451,986,932.20	582,163,303.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	257,954,264.92	405,295,243.91
210101	Үндсэн цалин	194,254,700.11	258,460,237.44
210102	Нэмэгдэл	33,592,678.03	114,061,360.77
210104	Урамшуулал	5,748,174.00	11,184,064.48
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24,358,712.78	21,589,581.22
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,778,130.54	50,391,665.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,724,928.92	34,549,417.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,572,063.76	4,010,032.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,072,579.22	3,251,817.36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	491,687.05	787,821.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,916,871.59	7,792,575.55
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,692,336.84	41,248,036.16
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,583,611.24	5,239,702.96
210302	Түлш, халаалт	35,108,725.60	36,008,333.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,259,821.90	24,987,290.00
210401	Бичиг хэрэг	1,245,900.00	1,884,940.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,944,320.00	17,379,530.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,718,651.90	1,901,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,620,000.00	2,995,720.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	730,950.00	825,600.00

2105	Нормативт зардал	1,500,000.00	1,720,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,720,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	60,390,000.00	2,065,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,100,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	54,290,000.00	1,065,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,216,000.00	16,654,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,216,000.00	16,654,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,041,648.00	2,410,449.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00	150,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	63,750.00	117,225.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,542.00	88,904.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	162,500.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	363,000.00	633,000.00
210807	Газрын төлбөр	752,856.00	990,320.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,154,730.00	37,391,619.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,416,730.00	36,512,419.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,738,000.00	879,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	72,878,067.80	70,105,487.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,992,100.00	27,356,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	26,526,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,737,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,254,800.00	830,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	45,885,967.80	42,749,487.54
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	42,749,487.54
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>10,500,000.00</u>	<u>100,539,550.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	10,500,000.00	100,539,550.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	10,500,000.00	100,539,550.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	10,500,000.00	100,539,550.00
223001	Бусад хөрөнгө	10,500,000.00	00.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	100,539,550.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-10,500,000.00</u>	<u>-100,539,550.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	746,186,59 9.17	301,052,172.78	300,668,674.37	00.00	1,347,907,446.32
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	746,186,59 9.17	301,052,172.78	300,668,674.37	00.00	1,347,907,446.32
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	211,499,591.50	00.00	211,499,591.50
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	746,186,59 9.17	301,052,172.78	505,487,265.87	00.00	1,552,726,037.82
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	746,186,59 9.17	301,052,172.78	505,487,265.87	00.00	1,552,726,037.82
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	999,062.14	00.00	999,062.14
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	746,186,59 9.17	301,052,172.78	506,486,328.01	00.00	1,553,725,099.96
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-999,062.14	00.00	00.00	-999,062.14
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	175,305,011.60	00.00	175,305,011.60
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	746,186,59 9.17	300,053,110.64	681,791,339.61	00.00	1,728,031,049.42

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	642,053,100.00	603,085,112.46	38,967,987.54
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	642,053,100.00	603,085,112.46	38,967,987.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	614,694,100.00	575,729,112.46	38,964,987.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	423,945,100.00	405,295,243.91	18,649,856.09
210101	Үндсэн цалин	390,945,100.00	258,460,237.44	132,484,862.56
210102	Нэмэгдэл	00.00	114,061,360.77	114,061,360.77
210104	Урамшуулал	00.00	11,184,064.48	-11,184,064.48
210105	Гэрээт ажлын хөлс	33,000,000.00	21,589,581.22	11,410,418.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,993,200.00	50,391,665.39	2,601,534.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,035,300.00	34,549,417.90	1,485,882.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,239,400.00	4,010,032.65	229,367.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,391,600.00	3,251,817.36	139,782.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	847,900.00	787,821.93	60,078.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,479,000.00	7,792,575.55	686,424.45
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,147,200.00	41,248,036.16	1,899,163.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,130,400.00	5,239,702.96	1,890,697.04
210302	Түлш, халаалт	36,016,800.00	36,008,333.20	8,466.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,893,400.00	23,097,290.00	796,110.00
210401	Бичиг хэрэг	1,895,100.00	1,884,940.00	10,160.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,500,800.00	15,489,530.00	11,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,641,600.00	1,901,500.00	740,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,000,000.00	2,995,720.00	4,280.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	855,900.00	825,600.00	30,300.00
2105	Нормативт зардал	1,740,000.00	1,720,000.00	20,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,740,000.00	1,720,000.00	20,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,115,600.00	2,065,000.00	50,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,047,600.00	1,000,000.00	47,600.00
210604	Урсгал засвар	1,068,000.00	1,065,000.00	3,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,215,800.00	16,654,000.00	561,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,215,800.00	16,654,000.00	561,800.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,917,100.00	2,410,449.00	6,506,651.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,565,000.00	150,000.00	5,415,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	435,000.00	288,000.00	147,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	205,000.00	117,225.00	87,775.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	450,000.00	88,904.00	361,096.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	146,600.00	143,000.00	3,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,115,500.00	633,000.00	482,500.00
210807	Газрын төлбөр	1,000,000.00	990,320.00	9,680.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40726700.00	32847428.00	7,879,272.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,643,800.00	31,968,228.00	7,675,572.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,082,900.00	879,200.00	203,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	27359000.00	27356000.00	3,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	27,359,000.00	27,356,000.00	3,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	26,526,000.00	26,526,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	833,000.00	830,000.00	3,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	642,053,100.00	599,303,612.46	42,749,487.54
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	642,053,100.00	599,303,612.46	42,749,487.54
132001	Орон нутгийн төсвөөс	642,053,100.00	599,303,612.46	42,749,487.54
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	3,781,500.00	-3,781,500.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28.00	28.00	0.00
620001	Удирдах ажилтан	08.00	08.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	09.00	09.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	11.00	11.00	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28.00	28.00	0.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	09.00	09.00	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	06.00	06.00	0.00
650010	Гэрээт ажилтан	06.00	06.00	0.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	07.00	07.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	106,973,741.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	23,104,191.00

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	23,104,191.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,890,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,890,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,520,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,520,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7694191.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,694,191.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	83,869,550.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	83,869,550.00
223001	Бусад хөрөнгө	83,869,550.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	106,973,741.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	106,973,741.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	90,369,550.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,604,191.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 98.9 сая төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

1. Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 80.9 сая төгрөгийн өвс тэжээлийг данс бүртгэлд тусгаагүй байсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан тул залруулга хийлгэлээ.
2. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр худалдан авсан 18.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг бараа материалын дансанд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, Ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан тул залруулга хийлгэлээ.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			